

Từ tuần 3 đến tuần 4
Tiết:3,4

CHỦ ĐỀ 1: XÂY DỰNG Ý TƯỞNG TRONG SÁNG TÁC MĨ THUẬT **BÀI 2: XÂY DỰNG Ý TƯỞNG TRONG SÁNG TÁC THEO CHỦ ĐỀ (2 TIẾT)**

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- Mối quan hệ giữa xây dựng ý tưởng trong sáng tác và thực hiện SPMT;
- Khai thác hình ảnh để thể hiện SPMT.

2. Năng lực

- Xác định được nội dung của chủ đề;
- Biết khai thác hình ảnh trong thiên nhiên, cuộc sống và thể hiện được SPMT về chủ đề;
- Tiếp tục hình thành năng lực phân tích và biết cách đánh giá yếu tố, nguyên lí tạo hình trong SPMT của cá nhân, nhóm.

3. Phẩm chất

- Có ý thức khai thác chất liệu từ cuộc sống trong thực hành, sáng tạo SPMT;
- Chủ động sử dụng vật liệu tái sử dụng trong thực hành SPMT.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Đối với giáo viên

- Giáo án biên soạn theo định hướng phát triển năng lực, phiếu học tập dành cho HS.
- Một số hình ảnh, clip liên quan đến chủ đề trình chiếu trên PowerPoint để HS quan sát như: quang cảnh, cảnh vật và sáng tác của họa sĩ, nhà điêu khắc;
- Một số SPMT như: tranh, tượng, phù điêu,... về cảnh vật gần gũi ở địa phương để HS có thể quan sát trực tiếp, thuận tiện trong việc liên tưởng từ cảnh vật, sinh hoạt trong thực tế tới những SPMT cụ thể.
- Máy tính, tivi.

2. Đối với học sinh

- SGK.
- Tranh ảnh, tư liệu sưu tầm liên quan đến bài học.
- Dụng cụ học tập theo yêu cầu của GV.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

A. HOẠT ĐỘNG KHỞI ĐỘNG

a. Mục tiêu: Tạo tâm thế hứng thú cho học sinh và từng bước làm quen bài học.

b. Nội dung: GV trình bày vấn đề, HS trả lời câu hỏi.

c. Sản phẩm học tập: HS lắng nghe và tiếp thu kiến thức.

d. Tổ chức thực hiện:

- GV yêu cầu HS trả lời câu hỏi: Ở tiểu học em đã làm quen và sử dụng những yếu tố tạo hình nào ?

- HS tiếp nhận nhiệm vụ, trả lời câu hỏi:

Một số yếu tố tạo hình : chấm, nét, hình, khối

- GV đặt vấn đề: Ở cấp Tiểu học, HS đã làm quen và sử dụng những yếu tố tạo hình như chấm, nét, hình, khối,... để tạo nên những SPMT theo ý thích, cũng như một số nguyên lí tạo hình như cân bằng, tương phản, lặp lại, nhịp điệu,... Những yếu tố và nguyên lí tạo hình này cũng là nội dung mà HS sẽ làm quen và lĩnh hội trong môn Mĩ thuật ở cấp Trung học cơ sở để thể hiện ý tưởng của mình theo những chủ đề cụ thể. Nội dung bài 2 sẽ hướng dẫn tìm hiểu cách xây dựng ý tưởng trong thực hành làm SPMT theo chủ đề.

B. HOẠT ĐỘNG HÌNH THÀNH KIẾN THỨC

HOẠT ĐỘNG 1 : QUAN SÁT

a. Mục tiêu:

- Biết khai thác ý tưởng và mối quan hệ giữa tên chủ đề và nội dung cần thể hiện.
- Tìm ý tưởng qua quan sát cảnh vật, sinh hoạt trong cuộc sống.

b. Nội dung:

- GV yêu cầu HS tìm hiểu hình ảnh và một số cách xây dựng ý tưởng trong sáng tác ở SGK *Mĩ thuật 6*, trang 9 - 10.
- HS quan sát, tìm hiểu hình minh hoạ trong SGK *Mĩ thuật 6*, trang 9 - 10 và trả lời câu hỏi ở trang 10.

c. Sản phẩm học tập:

- Nhận biết được cách thể hiện ý tưởng trong sáng tác theo chủ đề thông qua việc khai thác chất liệu từ cuộc sống.

d. Tổ chức thực hiện:

HOẠT ĐỘNG CỦA GV - HS	DỰ KIẾN SẢN PHẨM
<p>Bước 1: GV chuyển giao nhiệm vụ học tập</p> <p>Nhiệm vụ 1</p> <p>GV đặt câu hỏi dẫn dắt vào bài:</p> <p>+ <i>Để xây dựng ý tưởng thể hiện một chủ đề trong môn Mĩ thuật, việc đầu tiên em cần phải làm là gì?</i></p> <p>+ <i>Khi có ý tưởng để thực hiện một chủ đề, em sẽ làm gì để cụ thể hoá thành SPMT?</i></p> <p>Nhiệm vụ 2</p> <p>GV yêu cầu HS mở SGK <i>Mĩ thuật 6</i>, trang 9, tìm hiểu cách khai thác cảnh vật, sinh hoạt trong cuộc sống để xây dựng ý tưởng.</p>	<p>1. Quan sát</p> <p>Một số cách xây dựng ý tưởng để thể hiện theo chủ đề như sau:</p> <p>+ Có thể quan sát cảnh vật, sinh hoạt trong cuộc sống để tìm được những hình ảnh phù hợp liên quan đến chủ đề muốn diễn tả.</p> <p>+ Có thể tìm những hình ảnh phù hợp với chủ đề thông qua thiệp chúc mừng, sách, báo, tạp chí, lịch treo tường, internet,...</p> <p>+ Có thể nhớ lại những hình ảnh đã từng gặp có liên quan đến chủ đề.</p> <p>+ Có thể tưởng tượng về những hình ảnh phù hợp để diễn tả về chủ đề.</p> <p>- Cách xây dựng nào trong ý tưởng sáng tác theo chủ đề phù hợp với em là những chủ đề liên quan đến cảnh vật</p>

- GV yêu cầu HS mở SGK *Mĩ thuật 6*, trang 10, tìm hiểu cách xây dựng ý tưởng từ cảnh đẹp, sinh hoạt trong cuộc sống và chuyển thể thành SPMT và trả lời câu hỏi: *Theo em, cách xây dựng ý tưởng nào trong sáng tác theo chủ đề phù hợp với mình?*

Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ học tập

- + HS đọc sgk và thực hiện yêu cầu.
- + GV theo dõi, hỗ trợ HS nếu cần thiết.

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận

- + GV gọi 2 bạn đại diện đứng dậy trả lời.
- + GV gọi HS khác nhận xét, đánh giá.

Bước 4: Đánh giá kết quả, thực hiện nhiệm vụ học tập

- + GV đánh giá, nhận xét, chuẩn kiến thức.

sinh hoạt trong cuộc sống..

Tim ý tưởng qua quan sát cảnh vật, sinh hoạt trong cuộc sống

Phố cổ Hội An, Quảng Nam
Nguồn: Nguyễn Tuấn Anh

Cảnh đồng lúa Lũng Cao, Thanh Hoá
Nguồn: Nguyễn Anh Tuấn

Thêu thổ cẩm, Lào Cai
Nguồn: Nguyễn Đăng Việt

Đi chợ trên sông, Sóc Trăng
Nguồn: Nguyễn Đắc Toàn

Cuộc sống xung quanh mở ra cho chúng ta rất nhiều ý tưởng có thể khai thác trong sáng tác mỹ thuật. Chính những hình ảnh của cuộc sống và tự nhiên đã tạo nên cảm hứng để thể hiện chủ đề mỹ thuật với những hình ảnh, màu sắc tươi mới theo ý thích của mình.

HOẠT ĐỘNG 2 : THỂ HIỆN

a. Mục tiêu:

- Biết được các bước xây dựng ý tưởng đến thực hiện SPMT qua phân tích sơ đồ.
- Biết cách tìm ý tưởng và thể hiện qua một SPMT cụ thể.

b. Nội dung:

- GV yêu cầu HS tìm hiểu các bước xây dựng ý tưởng đến thực hiện SPMT qua sơ đồ trong SGK *Mĩ thuật 6*, trang 10.
- HS tìm hiểu quá trình xây dựng ý tưởng đến thực hiện SPMT và thực hành tạo sản phẩm mình yêu thích.

c. Sản phẩm học tập: SPMT về chủ đề mình yêu thích.

d. Tổ chức thực hiện:

Bước 1: GV chuyển giao nhiệm vụ học tập

- **Nhiệm vụ 1 :** Qua phần tóm tắt ở hoạt động 1, GV yêu cầu HS xây dựng ý tưởng về chủ đề mà em yêu thích.

-GV đặt câu hỏi gợi ý:

+ Em lựa chọn chủ đề nào?

+ Em tìm ý tưởng để thể hiện hình ảnh về chủ đề đó bằng cách nào?

+ Em sử dụng hình thức nào để thực hiện?

- Nhiệm vụ 2 :

Sau khi học sinh hoàn thành nhiệm vụ 1, GV cho HS thực hiện ngay phần thực hành của mình vào sách *Bài tập Mỹ thuật 6*.

Nội dung : Thực hiện SPMT mình yêu thích qua sơ đồ

Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ học tập

Thực hành SPMT của mình vào sách *Bài tập Mỹ thuật 6*

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận

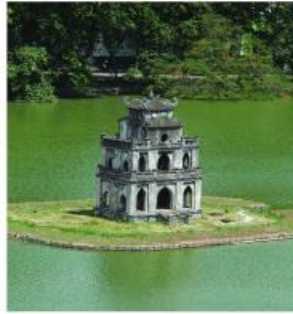
- GV gọi đại diện một số bạn HS đứng dậy trình bày sản phẩm mỹ thuật của mình.

- GV gọi HS khác nhận xét, đánh giá.

2. Thể hiện

Một số cách xây dựng ý tưởng trong sáng tác

- Xây dựng ý tưởng từ cảnh đẹp trong cuộc sống

Tháp Rùa, Hồ Gươm, Hà Nội
Nguồn: Nguyễn Tuấn Anh

Tháp Rùa, sản phẩm mỹ thuật đa chất liệu,
Phạm Hoàng Văn

- Xây dựng ý tưởng từ hình ảnh sinh hoạt trong cuộc sống

Nghề làm dũa
Nguồn: Nguyễn Đắc Toàn

Làm dũa, sản phẩm mỹ thuật xé – dán, Ngô Tâm

Chủ đề là gợi ý để mỗi người xây dựng ý tưởng thể hiện. Có nhiều cách tìm ý tưởng trong sáng tác mỹ thuật thông qua việc quan sát cảnh vật, sinh hoạt trong cuộc sống; những bức ảnh chụp; khai thác hình ảnh trong thơ văn; hoặc xây dựng ý tưởng qua trí nhớ và trí tưởng tượng....

Sơ đồ quá trình xây dựng ý tưởng đến thực hiện sản phẩm mỹ thuật

Bước 4: Đánh giá kết quả, thực hiện nhiệm vụ học tập

GV đánh giá, nhận xét, chuẩn kiến thức, chuyển sang nội dung mới.

Sản phẩm mỹ thuật của học sinh

Phong cảnh, sản phẩm mỹ thuật từ màu bột,
Lê Thảo Quỳnh Liên

Trồng cây, sản phẩm mỹ thuật từ đất sét,
Đoàn Mai Trang

C. HOẠT ĐỘNG LUYỆN TẬP

a. Mục tiêu:

- Biết cách nhận xét, đánh giá được sản phẩm của cá nhân và các bạn.
- Trình bày những cảm nhận đó trước nhóm.

b. Nội dung:

- GV hướng dẫn HS quan sát SPMT của nhóm.
- HS thảo luận theo các câu hỏi gợi ý trong SGK *Mỹ thuật 6*, trang 11.

c. Sản phẩm học tập:

Cảm nhận, phân tích được SPMT của cá nhân và các bạn.

d. Tổ chức thực hiện:

HOẠT ĐỘNG CỦA GV - HS	DỰ KIẾN SẢN PHẨM
<p>Bước 1: GV chuyển giao nhiệm vụ học tập</p> <p>-Nhiệm vụ 1: Căn cứ vào SPMT mà HS</p> <p>vừa thực hiện, GV tổ chức cho HS trao đổi nhóm theo những câu hỏi trong SGK <i>Mỹ thuật 6</i>, trang 11.</p> <p>+ <i>Bạn đã có ý tưởng gì để thể hiện chủ đề?</i></p> <p>+ <i>Bạn đã sử dụng đường nét, màu sắc như thế nào để thể hiện ý tưởng?</i></p> <p>+ <i>Bạn đã vẽ những cảnh vật, nhân vật, hoạt động nào để thể hiện ý tưởng của mình?</i></p> <p>-Nhiệm vụ 2</p> <p>Sau khi học sinh thực hiện xong nhiệm vụ 1, căn cứ vào bài thực hành của HS, GV yêu</p>	<p>3. Luyện tập</p> <p>- HS thảo luận theo nhóm về Sản phẩm mỹ thuật đã thực hiện ở phần Thể hiện</p>

cầu HS sắp xếp bài thực hành theo nhóm:

+ *Những sản phẩm thể hiện nhân vật, khung cảnh gắn liền với tên chủ đề.*

+ *Những sản phẩm có ý tưởng từ sự liên tưởng, tưởng tượng, suy nghĩ của bản thân liên quan đến chủ đề.*

Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ học tập

+ Các thành viên trong nhóm thống nhất sắp xếp bài thực hành theo 2 chủ đề mà giáo viên đưa ra .

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận

+ GV gọi đại diện HS của các nhóm đứng dậy trình bày câu trả lời .

+ GV gọi HS nhóm khác nhận xét, đánh giá.

Bước 4: Đánh giá kết quả, thực hiện nhiệm vụ học tập

+ GV đánh giá, nhận xét, chuẩn kiến thức, chuyển sang nội dung mới.

D. HOẠT ĐỘNG VẬN DỤNG

a. Mục tiêu

Biết cách sử dụng kiến thức, kỹ năng đã được học trong chủ đề để tìm hiểu, thưởng thức vẻ đẹp của TPMT được giới thiệu trong SGK *Mỹ thuật 6*, hình thành kỹ năng thưởng thức mỹ thuật.

b. Nội dung

- GV hướng dẫn HS quan sát hai TPMT được minh họa trong SGK *Mỹ thuật 6*, trang 11.

- HS thảo luận và trả lời theo định hướng gợi ý trong SGK *Mỹ thuật 6*, trang 11.

c. Sản phẩm học tập

Cảm nhận, phân tích được vẻ đẹp của TPMT.

d. Tổ chức thực hiện

- Hoạt động này giúp cho HS vận dụng kiến thức đã học vào thưởng thức mỹ thuật có hiệu quả, ở chủ đề này là tìm ý tưởng thể hiện ở SPMT.

- GV sử dụng hình ảnh minh họa trong SGK *Mỹ thuật 6*, trang 11 hoặc SPMT đã chuẩn bị từ trước để khai thác nội dung chính của hoạt động này.

Em cho biết ý tưởng thể hiện trong hai tác phẩm mỹ thuật sau:

Hũ gạo nuôi quân, tượng thạch cao, Trần Văn Hoà, 1962

Bình minh trên nông trường, sơn mài, Nguyễn Đức Năng, 1958

- + Tác phẩm *Bình minh trên nông trường* thể hiện hình ảnh người nông dân đang gieo hạt vào một sớm bình minh. Gam màu nóng chủ đạo trong tranh, cùng với các sắc màu lục, lam ẩn hiện trong những rặng cây tạo nên hoà sắc bức tranh sinh động, hấp dẫn.
- + Tác phẩm *Hũ gạo nuôi quân* thể hiện hình ảnh hai mẹ con đang nâng niu, cẩn thận từng nắm gạo bỏ vào hũ gạo tiết kiệm. Tác giả sử dụng khối tròn, hình dáng sinh động và sự kết hợp hài hoà giữa nét cong, nét thẳng trên hình tượng nhân vật để thể hiện. Hình ảnh em bé ngược nhìn mẹ và đôi bàn tay đang chờ đón nắm gạo mẹ đưa là điểm thu hút của tác phẩm đối với người xem. Từ đó, tác phẩm bộc lộ một cách sâu sắc tình cảm yêu thương của người ở hậu phương dành cho những chiến sĩ đang cầm súng bảo vệ Tổ quốc

Giáo viên

**DUYỆT
TỔ CHUYÊN MÔN**

Lê Thị Sim

Họ và tên: **Nguyễn Thị Chiến**
Chức vụ: Tổ phó
Đơn vị: Trường THCS Ngô Mây
Thời gian ký: 03/11/2022

